

Opinia Zespołu Konsultantów Wojewódzkich i KKPiIO w sprawie podawania preparatów radio-farmaceutycznych (kontrastu) w celu wykonania obrazowych badań diagnostycznych TK, RM.

W odpowiedzi na otrzymywane zapytania dotyczące **uprawnień jakie powinna posiadać pielęgniarka podająca preparaty radio-farmaceutyczne (kontrast) w celach wykonania obrazowych badań diagnostycznych**. Obrazowe badania diagnostyczne najczęściej wykonuje się w Pracowniach Diagnostycznych Tomografii Komputerowej lub/i Pracowniach Diagnostycznych Rezonansu Magnetycznego, lub/i Bloku Operacyjnym z wyposażeniem w stosowny sprzęt/aparaturę diagnostyczną.

Wszędzie tam gdzie wymagane może być podanie kontrastu, należy zwrócić uwagę, że:

1. Aktualny stan prawny dotyczący tych świadczeń medycznych ulegał zmianie w ostatnich latach, co może być przyczyną wątpliwości interpretacyjnych.
2. Do dnia 21 września 2021 obowiązywało rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie minimalnych wymagań dla jednostek ochrony zdrowia udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej oraz diagnostyki i terapii radioizotopowej chorób nienowotworowych (Dz.U. poz. 365 z p. zm.).
3. Jednocześnie na skutek nowelizacji ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1941) obowiązującej od dnia 23 września 2019 r. uchylono dotychczasowy art. 33g ust. 6 pr.a., który stanowił, że jednostka ochrony zdrowia tworzy stosowane w niej procedury w oparciu o procedury wzorcowe. Wiążące każdą jednostkę ochrony zdrowia procedury wzorcowe, do których odsyłał art. 33g ust. 6 prawa atomowego przewidywały zaś, w przypadku badań TK z podaniem środka kontrastowego, udział pielęgniarki anestezyjologicznej (tj. pielęgniarki, która ukończyła specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki, lub pielęgniarka, która ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki, lub pielęgniarka w trakcie specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki).
4. **Wymagania jak powyżej nie są już wiążące.** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 września 2021 r. w sprawie minimalnych wymagań dla jednostek ochrony zdrowia prowadzących działalność związaną z narażeniem w celach medycznych, polegającą na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej lub diagnostyki związanej z podawaniem pacjentom produktów radio-farmaceutycznych (Dz.U. poz. 1725) nie zwiera postanowień określających dodatkowych (poza Prawem Wykonywania Zawodu) wymagań kwalifikacyjnych stawianych pielęgniarce, która wykonuje czynności polegające na podaniu środka kontrastowego. **Wymagania te może więc określić pracodawca.**
5. Jak wynika z opinii Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa Prof. dr hab. Marii Kózka z dnia 21 lutego 2022, pielęgniarka podająca pacjentowi produkty radio-farmaceutyczne podczas badania radiologicznego powinna przejść udokumentowane szkolenie instruktażowe obejmujące obsługę pompy/strzykawki automatycznej zawierającej kontrast i posiadać ukończony kurs specjalistyczny: Resuscytacja

krążeniowo-oddechowa (RKO) chyba, że wiedzę i umiejętności z tego zakresu pielęgniarka nabyła w ramach kształcenia dyplomowego lub podyplomowego.

6. Aby preparaty **radio-farmaceutyczne (kontrast) w celach wykonania badań diagnostycznych**, mogły być podawane z zapewnieniem ciągłości opieki nad pacjentem, pracodawca jest zobowiązany określić wymagania odbycia szkolenia instruktążu stanowiskowego z obsługi pompy/strzykawki automatycznej, potwierdzone zaświadczeniem odbycia takiego szkolenia.
7. **Uwaga!** Podanie preparatu **radio-farmaceutycznego (kontrastu)** zawsze powinno zostać poprzedzone pisemnym zleceniem lekarza w dokumentacji medycznej pacjenta: **rodzaju preparatu oraz dawki należnej**. Natomiast każda pielęgniarka legitymująca się prawem wykonywania zawodu, posiadająca doświadczenie zawodowe i odbyła szkolenie z obsługi pompy/strzykawki automatycznej, to zlecenie lekarskie realizuje autoryzując go w dokumentacji medycznej pacjenta.

Za Zespół Konsultantów:

Małgorzata Knap – Konsultant Krajowa w dziedzinie
pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki